

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 26. listopada 2005.

Isus Krist se utjelovio jer ljubi čovjeka

Kateheza br. 71 –

Uvodno čitanje: Hvalospjev (Fil 2,6-11); Krist, sluga Boji, (I. večernja nedjelje IV. tjedna) Isus Krist, trajni lik Boji, / nije se kao plijena drao / svoje jednakosti s Bogom, / nego sam sebe "oplijeni" / uzevši lik sluge, / postavši ljudima sličan: / obličjem čovjeku nalik, / ponizi sam sebe, / poslušan do smrti, / smrti na kriju. / Zato ga Bog preuzvisi / i darova mu ime, / ime nad svakim imenom, / da se na ime Isusovo / prigine svako koljeno / nebesnika, zemnika i podzemnika, / i svaki će jezik priznati: / "Isus Krist jest Gospodin!" - / na slavu Boga Oca.

1. Još jednom smo, slijedeći smjer što nam ga predlaže bogoslužje večernje kroz različite psalme i hvalospjeve, čuli kako odjekuje zadivljujući i izuzetno značajan hvalospjev što ga je sveti Pavao umetnuo u Poslanicu Filipljanima (2,6-11).

Već smo prije istaknuli kako se ovaj tekst sastoji od dvostrukoga pokreta: silaska i uzlaska. U prvome, Krist Isus izabire sići iz boanskoga sjaja, koji mu po naravi pripada, sve do ponienja "smrti na kriju". On se tako prikazuje kao pravi čovjek i naš otkupitelj, istinskim i punim dioništvom u našoj stvarnosti obiljeenoj bolju i smrću.

2. Drugi pokret, onaj uzlazni, otkriva uskrsnu slavu Krista, koji se, nakon svoje smrti, objavljuje ponovno u sjaju svoga boanskoga veličanstva.

Otac, koji je prihvatio čin poslušnosti Sina u Utjelovljenju i Muci, sada ga na poseban način

"preuzvisuje", kako to kaže i grčki izvornik. To uzvišenje izraženo je, ne samo ustoličenjem zdesna Bogu, nego i dodjeljivanjem Kristu "imena nad svakim imenom" (r. 9).

Valja znati da u biblijskom načinu izražavanja "ime" označava istinsku bit i posebnu ulogu neke osobe, te o njoj objavljuje intimnu i duboku stvarnost. Sinu, koji se iz ljubavi ponizio u smrti, Otac namjenjuje neusporedivo dostojanstvo, najuzvišenije "ime", ime "Gospodin", koje pripada samome Bogu.

3. I doista, ispovijest vjere što je zorno započinju nebo, zemlja i podzemlje prostrti u klanjanju, jasna je i izravna: "Isus Krist jest Gospodin" (r. 11). U grčkome se izvorniku kaže da je Isus Kyrios, što je bez sumnje kraljevski naslov, koji je u biblijskoj tradiciji grčkoga jezika zamjenjivao ime Bože objavljeno Mojsiju, ime sveto i neizrecivo. S jedne strane, dakle, ovdje se radi o priznanju sveopćega gospodstva Isusa Krista, koji prima počasti svega stvorenja, koje je predstavljeno kao njegov podlonik prostrt pred njegovim nogama. S druge strane, međutim, ispovijest vjere predstavlja Krista na način koji odgovara Bogu, predstavljajući ga kao dostojnoga klanjanja.

4. U ovome se Hvalospjevu podsjećanje na sablazan kria (usp. 1 Kor 1,23), a još prije i na istinsko čovječstvo utjelovljene Riječi (usp. Iv 1,14), isprepliće s događajem uskrsnuća u kojemu nalazi i svoj vrhunac. Nakon rtvene poslušnosti Sina, slijedi proslavljajući odgovor Oca, kojemu se pridruuje poklonstvo čovječanstva i stvorenja.

Jedinstvenost Krista postaje razvidna iz njegova položaja Gospodina otkupljenoga svijeta, položaja koji mu je dodijeljen zbog njegove savršene poslušnosti sve "do smrti". Naum spasenja nalazi u Sinu svoje puno dovršenje, a vjernici su ga pozvani - posebice u liturgiji - naviještati, te uivati u njegovim plodovima. To je cilj prema kojemu nas vodi ovaj kristološki hvalospjev što ga Crkva već stoljećima razmatra, pjeva, te ga smatra putokazom zaivot: "Neka u vama bude isto mišljenje kao u Kristu Isusu" (Fil 2,5).

5. Prepustimo se sada razmišljanju što ga je mudro o našem Hvalospjevu ispleo sveti Grgur Nazijanski. U jednoj pjesni u Kristovu čast, ovaj veliki crkveni naučitelj iz IV. stoljeća izjavljuje da se Krist Isus "nije oplijenio od ničega što bi činilo sastavni dio njegove boanske naravi, no unatoč tome on me spasio poput nekog velikoga iscjelitelja koji se prigiba nad nečiste rane... Bio je iz roda Davidova, no bio je stvoritelj Adamov. Bio je od mesa, no bio je i izvan tijela. Rođen je od majke, no od majke djevice; bio je ograničen, ali je bio i golem. Prihvatile su ga jaslje, no zvijezda je vodila mudrace, koji su stigli noseći darove i pred njim svinuli koljena. Poput smrtnika borio se sa zloduhom, no, budući da je bio nepobjediv, nadvladao je napasnika u trostruko bicu... Bio je rtva, ali i veliki svećenik; bio je rtvovatelj, a ipak je bio i Bog. Bogu je prinio svoju krv, te je na taj način očistio cijeli svijet. Kri ga je drao uzdignutog nad zemljom, no čavlma je zapravo bio prikovan grijeh... Otišao je među umrle, no uskrsnuo je iz podzemlja, te uskrsio mnoge koji su bili mrtvi. Prvi je događaj vlastit ljudskoj bijedi, a drugi pripada bogatstvu bestjelesnoga bića... Onaj zemaljski oblik besmrtni je Sin uzeo na se, jer te ljubi" (Carmina arcana, 2: Collana di Testi

Patristici, LVIII, Roma 1986, str. 236-238).

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana